

Švejkování

Už Jaroslav Hašek objevil, co v nás je, a proto stvořil dobrého vojáka Švejka, a my zase stvořili děti, které jsou stejné, jako naše a předchozí generace. Zatímco ony běhají *parkoury*, túrují čtyřkolky a padají (v lepším případě) z lezeckých a *boulderingových* stěn, my si hrajeme na kaskadéry a novodobé *kamikadze*. A to, světe div se, v pracovní době, a ještě za peníze... Zkrátka adrenalin je super jízda a vysoce návyková záležitost bez ohledu na stáří, pohlaví či pracovní zařazení, a švejkování je nám stále vlastní – sem vývoj a pokrok zatím nedorazil. Jak jinak si vysvětlit ochotu pokládat dennodenně hlavu na špalek namísto svého zaměstnavatele a bez jakéhokoli pudu sebezáchovy polykat uhelný prach, fekální bakterie či chemické koktejly všeho druhu? Stále ještě lezeme po výškách jak opice, na ušní bubínky si útočíme smršti decibelů, nastavujeme osudu nechráněná těla, vzpíráme břemena jako mravenci, zíráme zblízka do ohňů, obsluhujeme stroje, které si dávno zasloužily sešrotovat a podlézáme tajně vagóny.... Moc ráda bych věděla, jestli je to určitý druh předvádění nebo jen rádoby švejkovská revolta proti autoritám?

Právě nám vyšlo nové nařízení vlády 390/2021 Sb. , o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků, které je plné novinek, je plně funkční a zajímavé nejen pro bezpečáka, ale i pro odborovou organizaci. Podle znění § 3 odst. 4 sice i nadále *způsob, podmínky a dobu používání osobního ochranného pracovního prostředku stanoví zaměstnavatel na základě četnosti a závažnosti vyskytujících se rizik, charakteru a druhu práce a pracoviště* (s přihlédnutím k vlastnostem osobního ochranného pracovního prostředku, dále v textu OOPP), a dle odst. 5 mj. *zaměstnavatel přiděluje OOPP zaměstnanci vždy, jestliže u původního skončila výrobcem stanovená životnost, ztratil funkční vlastnosti nebo účinnost proti vyskytujícím se rizikům anebo jeho používání představuje další riziko*, ale novinkou bezesporu je, že dle odst. 3 ***musí být zaměstnanec s používáním OOPP seznámen prokazatelně***. A pozor, v textu přibýlo i to, že ***i když je mycí nebo čistící prostředek trvale dostupný v sanitárních zařízeních pracoviště, zaměstnanec, který vykonává práci velmi nečistou nebo práci nečistou (specifikuje NV), musí obdržet minimálně dva textilní ručníky ročně***. Významnější změny pak zaznamenaly přílohy k NV. V tabulce přílohy č. 1 se pro stanovení OOPP na základě vyhledaných rizik např. objevila položka *nedostatečná viditelnost a statická elektřina*. Bezesporu zajímavá je i příloha č. 3, která nově udává typické příklady činností, které mohou vyžadovat poskytnutí OOPP – tedy jakýsi manuál, podle kterého mohou ZO OSŽ stávající vybavení zaměstnanců prověřovat. V souvislosti s ručníky si tady dovoluujeme připomenout i často používanou a tolik potřebnou normu **ČSN 73 4108 Šatny, umývárny a záchody**, která je nově **bezplatně dostupná** ke čtení, stejně jako ostatní závazné normy, na <https://sponzorpristup.agentura-cas.cz>, a naše oddělení BOZP OSŽ Ú se může pochlubit tím, že na zpracování normy se podíleli i dva jeho zástupci. Jak už víme, podle znění legislativy (zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 101, odst. 1, odst. 4) je mj. zaměstnavatel povinen nejen *zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, ale též, není-li možné rizika odstranit, je povinen přijmout opatření k omezení jejich působení a přijatá opatření soustavně kontrolovat*. A aby to bylo vyrovnané, je *povinností na straně zaměstnance dodržovat stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení*. I když můžeme mít na nošení OOPP odlišný názor, nijak to nemění (a nezmění) společnou odpovědnost (naši i zaměstnavatele) za naše zdraví a zdraví kolegů, které můžeme svým jednáním ovlivňovat ani *odpovědnost zaměstnavatele za zdraví osob, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích*.

V jednom rozhovoru s předními kaskadéry jsem četla, že správný kaskadér má úctu k životu a respekt ke smrti a musí to mít v hlavě srovnané, což je prý velmi, velmi důležité, protože nikdy nepracuje sám. A také to, že každá kaskadérská akce má svá pravidla, která se musí dodržet, a jasně určené hranice. Hranice, za které se nikdy nepůjde. Staňme se tedy i my *správnými kaskadéry*, protože švejkováním si moc nepomůžeme – odchod do důchodu je v nedohlednu a se *zhuntovaným tělem* tam ani nedojdeme. A taky odpovědnými rodiči, přece jen se říká, že *příklady táhnou...* Dana Žáková, odd. BOZP OSŽ Ú